

No 's tornen els originals.
Dels treballs ne son responsables llurs
autors.

→ Periòdic literari. - Surt els dies 10 i 25 de cada mes ←

BESOS

Vaig véurerla jo morta, i en sos llabis
li vareig fè un petó;
i la fredor fugint de son cadavre,
desde allavores va gelarme 'l cor.

Vareig tornà a besarla mil vegades,
d' amor estava foll;
jorat de mi! que creia amb ma alenada
poder tornà a fer batrer lo seu cor.

I los seus ulls de cel on jo 'm mirava,
també 'ls besí febrós;
ni sos ulls ni sos llabis van obrirse;
la vida de ma vida, havia mort.

PERE DE COTS i SOLDEVILA.

Any 1892.

De les meves excursions

AL MAS DE M...

Abans de que es refredin les impressions de la forada d'avui vaig a escriure-les i mentres tant reposaré. Voldria impregnar-hi la olor de bosc que porto a sobre i la tranquil·litat d'esperit que en el camp he sentit. Més tancada en mà cambra sens veure res de les hermosures de la natura ja no 'm sento tant inspirada com allí mateix.

Primerament vos posaré amb antecedents. La Selva del Camp, poble cèlebre en la historia per molts fets que 'l honren, està situat prop de Reus. Sensé estar molt elevat, per una banda domina tot el pla de Tarragona i per l'altra un sens fi de montanyes que comensant per petits turons, es van agegantant per termes. Jo no sé si el poble té quelcom de bonic, pró a mi no 'm agrada gaire. Els carrers son tant estrets que per veure si fa sol o està nuvol gairebé es té de sortir de casa. En canvi els seus voltants son del tot pintorescos. Ademés hi ha cases velles molt riques que amb objectes antics guarden un verdader tresor. La gent son amables i senzills, si no tots al menys els que he tingut la sort de tractar.

Ens hem aixecat sens tenir la seguretat d'empren·drer la marxa, per que a la nit ha fet una gran tempesta i el temps no estava encare segur; més com que al Mas de M... hi han molts llits parats hem fet el determini de quedar-nos-hi a dormir en cas de pluja. Vestiem indumentari de montanya, això es, espartenyas, trajo senzill i un barretot, per a que el sol no s'ens fiques al cap, havem anat caminant fins a la última de les cases; allí ja ens esperava el carro, molt ben arreglat amb uns taulons coberts de tapaboques i sacs plens de palla que feient de seient.

Mai la montanya es tant hermosa com quan ha plogut. Les plantes prenen un vert tant tendres i tant brillant que sembla que riguin al bes del sol que arriba a la terra per entre un clar dels nuvols que s'empaiten. Arreu veureu reguerots i xaragalls on les floretes atrevides hi han sortit trobant-hi humitat i frescor, i ara batzegades per l'aigua que amb furia baixa sens tenir-los-hi gens ni mica de compassió les fa tremolar de por i arrepentir se del lloc que varen triar per a néixer. Tot respira tranquil·litat i alegria. Els nuvols s'havien anat allunyant deixant-nos veure un cel seré i brillant i podiem respirar un aire pur i fresc perfumat per la humitat de la terra i els boscos veïns. Havem atravesat amb tota calma la riera puix el carro s'ensorrava gairebé fins al botó. Un xic després s'ha vist al lluny dalt d'una serra la blancor de les poques cases que reunides formen el poblet d'Albiol. ¡Amb quin orgull sobresurt de tots els del voltant! Sembla que digui: «Sereu més grans que jo i més poderosos, més no tindreu mai la vista que jo tinc ni la tranquil·litat de que gaudeixo.» Tant enlairat està que fa l'efecte d'un borralló de neu que s'ha glaçat al cim d'aquella serra. Una dòna vella i mig lirona a qui havem trovat pel camí, baixa cada dia d'aquelles altures al pla, amb el càrrec de carter, ordinari, etc.

Després d'uns quants sotraes que ens han fet trucar el cap contra la barana del carro havem pensat que en un mal camí val més anar a peu continuant aixís nostra ruta. Com que anant per

! . . . !

I vingueren unes gens altaneres i orgulloses a pertorbar la santa pau en que viviem, trasbalsant-ho tot, llensant als homes uns contra els altres com a feres carníceres; ompliren els hospitals de ferits i els pobles, viles i ciutats d'esguerrats; curullaren la terra de cadavres, en tota l'Europa de Llevant a Ponent sols s'oïa el plany de les mares, esposes i orfens; les flames d'horrors incendis enroigiren el cel; el terratremol de les canonades feia vibrar l'atmosfera nit i dia. El mon estava espaordit enfront de la gegantina lluita que feia més mal que mil pestes.

Caigueren venerables monuments, llegat de generacions que passaren. Com qui escampa els ossos sagrats dels avis, destruïren joies arquitectòniques, pintures, escultures, biblioteques; les exquisitats del art dels nostres avant passats conservades en pedres i teles; lo fruit del seu talent, el treball dels seus cervells estampat en llibres i pergamins d'inestimable valor, tot aquest patrimoni sagrat de la casa pairal de la rassa humana, conservat de generació en generació amb religió amor i respectat per tots i sempre, en pau i en guerra, fou petjat i destruït i les seves innobles plantes calsades de ferrades botes es passejaren irreverents sobre les sagrades cendres.

I pregaven a Deu, al Deu de bondat, al fer aquesta guerra sens parió ¡horrible blasfèmia! si Deu, el Deu que invocaven la malehiria la rassa barbre que assolava el mon... més no, siguem indulgents, no pot esser tota una rassa la culpable, sino els que la dirigeixen, que amb son orgull insensat la llensen a cometre tota mena de tropeles posant-li en la boca, en el cor i en el cervell el sagrat nom de la Patria; té d'esser d'ells la culpa, tota d'ells, car si fos d'ella no sols deuria malehirla Deu sino condemnar-la, com al poble d'Israel, a caminar pels segles dels segles disseminada per el mon, sense patria, sens amor. ¡Que mai podessin tornar a 'juntarse per a no produir més malvestats!

Magu Huria

GUSPIRES

Prou ho se, que sempre alaben
les blavors del mar, del cel...
més, comprenc, que ben poc valen
al costat dels blaus ulls teus.

Si la flor de l'admetllér,
si la flaire del lilá
es tornessin orgullosos,
com t'haurien d'envejá!

Amb el sol, els aucells canten,
amb diners, els avars gosen;
i al pensar, tan sols amb tu
s'omplena mon cor de joia.

La nina que 'm fa felíç
parla la llengua més dolça,
la que ni mor ni s'empolça,
la del mot clar i concís.

JOSEP M.ª SASTRE J.

FESTA

entre montanyes tot sovint el panorama canvia d'aspecte, ens aturavem a cada moment girant-nos a contemplar el paisatge que a mida que es va pujant va essent més poètic i atraient completan-lo magníficament el mar que 's ovira en l'horitzó. De quan en quan per entre els pins veiem rossejar la vella teulada d'una casa de pagès, Una de elles feia tristor de mirar; tancada, abandonada de tothom i mig enrunada. Al passar-hi pel davant, m'han vingut al pensament mil idees confoses. ¡Qui deuriem esser els habitants d'aquell Màs, un dia rialler i plé de vida? On deuen esser ara? ¿per que varen marxar? tal volta espaordits per quelcuna desgracia de familia se'n anaren a llunyes terres i ara anyoren les rústegues parets de sa aimada llar!...

Bona estona he passat sentada en una pedra plana, que arrambada vora la porta serveix de banc. Allí he volgut imaginar-me per un moment el bon temps d'aquella masia i donant a mon pensament, lliure camp d'expansió per a extendrers per on volgués, prompte la he vista transformada. El llorer que avui resta sec i sense vida era vert i olorós; a la finestra principal un padellàs amb una clavellina atapada de clavells vermells, el gós endormiscat a l'ombra del pou lladraba al més petit soroll que sentia, i les gallines i pollets voltaven el pallé, barallant-se pels pocs granets de blat que havien quedat per terra. Prompte me sembla que sortia del portal una aixerida donzella que amb un cabasset sota 'l bras anava a cercar herba pels conills i cabres. La vegí allunyar-se per aquells viaranys lleugera com una perdiueta, i no se que més hauria fantassiat mon cervell contemplant aquelles runes, si no m'haguessen tret de més cavilacions les persones de *pés* que s'havien quedat ressagades, per que anaven pujant amb pás calmós. M'han représ una mica per haverme quedat endarrera, més jo amb una correguda he trobat de nou a més companyes que m'esperaven a l'ombra d'uns olivers.

La veritat es que ja comensaven a minvar-nos les forces, puix la pujada era ràpida i el sol escalfava de valent; més tot seguit s'han ovirat per entre 'ls arbres les blanques parets del Mas M... i amb el dalit d'arribar-hi aviat havem apretat el pas i al cap de cinc minuts ja hi erem al davant.

La masovera ja ens esperava, tota ella endressada i neta, lo meteix que la canalleta que 'ns miraven amb curiositat, tot agafant-se al davantal de sa mare amb el que es tapaven la cara si 'ls hi deiem quelcom.

El Mas reuneix totes les belleses que 's puguin desitjar. Situat a la vora d'un riuet que corre entremaliat per entre roques i vimateres, i a redós d'una petita montanya tota coberta de pins i tendres matolls d'herves oloroses; al davant li donen ombra dos centenaris noguers, sota dels que hi ha una gran taula de pedra i rustecs bancs. A la esquerra hi ha un petit però ufanós hortet i un gran rentador que, no desempenyant lo seu càrrec fa molt temps, s'ha ensenyorit de tenir sempre l'aigua clara i fresca i d'hostatjar al pacífic nemifar que deixa flotar ses fulles planes i ses decoratives flors per demunt de l'aigua.

En la planta baixa de la casa hi ha en un costat la llar de foc i les habitacions dels masovers, i a l'altre, el celler, el corral, l'estable, etz. El

primer pis, reservat als amos, està repartit en poques però grandioses sales, té ademés una espaiosa cuina i un menjador capàs per a nombrosa familia. Els propietaris, degut al respecte i veneració que guarden a n'els seus avant-passats, conserven com una joia els antics mobles i altres objectes, que son d'un gran valor artistic.

Després de descansar una estona, i tastar l'aigua fresca de la font veina havem donat un tom pels voltants de la casa per a fer-nos càrrec de la situació i explorar terreno per a veurer cap a quin indret aniriem a la tarde.

Al ensemps un cistellet que portavem l'havem anat omplint de la fruita més temptadora que trobavem en els arbres que en aquella propietat creixen ufanosos, i al cap de poca estona el cistell donava goig de veurer; presecs, pomes, raims, avellanes i fins un pom de tendres creixems dels que es fan en el riuet que serpenteja enjogassat. Desseguida ens havem ficat tots a la cuina i allí volguent ajudar a remenar l'arrós i pelar pebrots escalivats, havem mogut tal xibarrí que si no ens en treuen crec que ens hauriem quedat sense dinar, puix no ens entenien. Prompte hi ha hagut la cassola de la vianda fumejanta demunt les blanques estovalles i no vos dic res de la gana que portavem. En mig de la animació, que no ha mancat ni un moment, havem fet un bon forat al abundant dinar que 'ls amos de la casa ens tenien preparat.

Formava part de la excursió i fou son organitzador un conegut músic-poeta oncle dels amos del Màs, persona molt il·lustrada en arts i ciències i varies vegades llorejat en certàmens. Posats de sobre-taula cantarem a dugues veus quelcuna de ses inspirades composicions que ressonant en aquell pintoresc i atractiu lloc el feien més encantador. Després ens havem dirigit al bosc que encatifa el turó més prop de la casa. Al atrovesar el rec per unes pedres que fan de passera, tot rient i saltant me n'he anat de peus a l'aigua (que per cert era molt fresca) les companyes han esclatat a riurer i els peixets que tranquilament nedaven per aquell toll, encare fugien espantats. Amb la pendent de la montanya i la pinassa que la cobreix anavem caient i relliscant a cada moment; feiem tres passos i en reculavem sis. Per fi al arribar al cim que té una vista magnífica hem fet grans rams d'herbes oloroses i poc a poc hem anat devallant obeint als crits que 'ns feien els que s'havien quedat al Màs, puix ja era hora d'empendrer el retorn.

Aixís ho havem fet després de despedir-nos amb recança dels masovers i de aquella casa on havem passat unes hores deliciosas, quedant-nos desitjos de tornar-hi.

El camí de baixada a la hora en que el sol ja es post se 'ns ha fet molt curt i agradable, enraonant i cantant animosament.

Are ja tot resta fosc i quiet. Tots servarem bon recort de la forada d'avui més cadascú baix un punt de vista diferent, segons siguin les impressions rebudes i que li hagin arribat més directament al cor. Jo de cada ram que havem portat de la montanya, n'he tret un brot; farigola, romaní, sajolida, orenga, formant-ne un petit pom que col·locaré en mà cambra, com he fet altres voltes. Aqueixes herbes flairoses, al assecarse perden bona part de sa fragancia, més al ovirar-les sempre donen alegría, i m'imagino que de tot allò

que 'm va agradar tant i que 'm causà tant bona impressió ne tinc un trosset a casa.

KETTI D' IBARS.

LLETRES A UN AMIC

XIV

També los aucells han marxat!... Tothom m' ha deixat... Aquell niu d' aurenets queda allà en la viga de davant lo meu balcó solament per entristirme i per tornar la melangia en lo meu interior. Ja no sento aquelles canturies als dematins! Ja tot dorm, la terra i el cell!...

Los coloms amb prou feines se mouen del colomar, i si surten, ho fan sense alegria, amb un grós ensopiment...

Lo jardí no es ni sombra de lo que era abans... Los coronaris esfullats... marcits... les fresies collertes ferides per lo vent atramontanat, les verbenes grogues, amb grogor de mort i aquí i allà fulles arremolinades, i branquillons secs... Les parets se despullen del lligaboses i deixen veurer la seua esgarrifosa blancor...

A dintre meu, en lo meu pit, també trobe s' hi ha assecat quelcom, diria que tots aquells moments viscuts de l' istiu passat han comensat a caure en la fossa de l' oblit... També diria que aquells bons moments s' han mustigat, que les ilusions que comensaven a apuntar s' han esfullat i que lo meu esperit no se sent tan optimista com en dies passats. Diria que jo i la Naturalesa son un, que ric quan ella i m' entristise quan s' entristeix ella. Diria que no soc prou fort per anar-li en contra o soc massa sensible per impresionar-me amb les seues mutacions constants.

Un altre rajolí d' ilusió. En aquest moment rebo la inesperada i agradabilíssima visita de l' amic en Francisco Cansas, excelent pintor que des de uns quants anys resideix a New-York. Com pots suposar m' ha contat una pila de coses referent al seu art i al art en general. Diu que en aquell país s' hi crien artistes de gran potencialitat, lo mateix en música, que en literatura i sobretot en pintura. En aquest art, diu que hi ha firmes valioses de debó. Havem fet un estat comparatiu de les dugues vides, la seva i la meua, la seva tan agitada i febrosa i la meua tan tranquila i suau... Una estreta de mà, una abraçada i tot torna a quedar igual... Ell, allà baix, més enllà de la mar... a aquelles terres ignotes... jo altre volta sol, ben sol, en aquest poble adormit... amb lo meu jardí sense flors, amb lo meu niu sense aucells i amb la meua ànima plena de mústiques ilusions!...

I, que aplanadora es, l' arribada del hivern, amic!...

T' abraça com sempre

FRANCISCO X. VERGÈS

Torelló, Octubre 1914.

Justicia a l' ingratitude

El soroll acompasat de la marca del tren que m' portava a Santander, feia que tingués fort ensopiment; per a distreurem i al mateix temps sapiguer les notícies de la ciutat, vaig comprar un diari, dels que allí es publiquen. L' epígraf de «Lo foc d' air» va cridar-me l' atenció. Entre deu i onze de la nit s' havia calat foc en una drogueria del carrer Major, en el segon pis, una senyora volent fugir i no sabent per aont, escoltant i no entenent res, esverada per els crits i per les flames que ja acaronaven les cases d' enfront, s' havia tirat, com si fos boija, dalt a baix del balcó, quedant morta als peus dels que l' haurien salvat.

El seu marit avisat a corre cuita tingué tan forta impressió al contemplar el cos sagnant de la seva muller, que duptaven que tornés a l' us de la raó; seguien aleshores els noms, cognoms i altres detalls, pregant una oració per a l' ànima de la víctima.

Al sapiguer que s' tractava del senyor Bartomeu i de la seva muller, en quina fonda tants cors m' hi havia hostatjat, no sentí el meu cor aquelles esgarrifances de compasió per a les desgracies que afligeixen al pròxim i al amic, sino que va restar fret, impassible, fins sentia una es tranya satisfacció com si hagués sigut justicia de Deu, justicia a l' ingratitude humana.

Faré un xic d' historia, potser aixís dongui lloc a justificar aital falta de misericordia.

Deu anys enrera, visitaba per primera vegada la ciutat de Santander i la fonda «La Estrella». Cridà forta i agradosamente la meua atenció la figura del porter, un home primet, molt vellet, de tracte carinyós i desinteressat, a tal extrem, que sempre havia de cercarlo per a donarli la propina de comiat. Embolicat amb una capa onze mesos del any (puix com tenen l' hivern a l' ànima els hi traspassa el frèt al cos) era la figura que tot seguit s' ovirava al tombar la cantonada dret al llindar de la porta, amatent a les ordres dels pasatgers, no deixava per res la seva obligació, jo fins crec que dinava a peu dret per a no abandonar el seu lloc.

Molt va sorprendrem sentir que s' tutejava amb l' amo de la fonda.

L' any passat al baixar del carril, un mosso amb gorra galonejada va ferme avinent que la fonda havia canviat d' amo i també de nom, pomposament l' anomenaven «Hotel Universal». El luxós cotxe que per dur i portar els pasatgers hi havia a l' estació, prou me deia que la transformació havia sigut radical.

Al tombar la cantonada del carrer del «Hotel», no hi veia al portal la figura del simpàtic vellet. ¡Potser s' ha mort!, vaig pensar tot entristit.

Tot just instalat en ma cambra i per satisfer el desitg de saber-ne notícies, vaig tocar el timbre. Al compareixer el cambrer i davant del tò engunions de la meua pregunta, respongué:

—¡Pobre senyor Ignasi! avui precisament fa un mes que volgué suïcidarse tirant se de cap a mar, més al arribar a vells, ni matar-nos sabem. Escullí un lloc tan concorregut, que tot seguit va

FESTA

salvarlo un carrabiner que hi havia de punt, senti-li molt més fàcil per la poca profunditat que allí té el mar. La mullena rebuda, ha fet que hagi tingut de fer llit uns quants dies; avui ja està molt millorat.

Endevinant la pregunta que li anava a fer, continuà tot ajustant la porta i amb veu molt baixa:

—El motiu d'aquest greu determini es un xic llarg d'explicar, amb tot procuraré ésser breu.

L'antic amo de la fonda, en Bartomeu, havia sigut company de treball amb l'Ignasi en una fonda de la veïna ciutat de Bilbao. El primer, era mosso de dur equipatges, traslladar caixes de mostres dels viatjants, i demés mecàniques, de forta musculatura i curta intel·ligència de tan que descansava el seu pensament, tenia el tipu d'un perfecte bastaix.

L'Ignasi era cambrer, el tracte amb els passatgers i una natural distinció, feia que fins tingués un cert vernís d'elegància.

Company i amics inseparables, a tot arreu se 'ls veia junts; un hoste de la fonda, militar retirat, que se les donava de literat, humorísticament els hi deia «el joven Telémaco y su Mentor».

Escassos de guanys com sobrats d'obligacions, fins amb això els unia el destí.

Un dia en Bartomeu tingué una pensada, comprà un dècim, tot justament era 'l dia del sorteig. Quan pogué parlar amb l'Ignasi, ja sabia que havia tret la primera; li tocaven cinc mil duros!

Al saber-ho l'Ignasi, tingué alegria i disgust alhora; alegria per la sort del seu amic, i fort disgust perquè ell no hauria obrat aixís. ¡Tants cops com li demanava la seva part de 'ls dècims que jugava, fins després del sorteig, are que treia un premi gros, s'excusava dient que havia fet el propòsit de jugar sol!

Aquella mateixa nit i després d'una llarga conversa, convingueren en comprar aquesta fonda. L'Ignasi que tenia tanta coneixença buscària la clientela, fària d'amo, ell ja 's cuidaria de renyar i cridar als dependents, de manar-los no 'n sabia pas.—

—Per lo demés, Ignasi, no 't queixaràs de mi, si la fonda ens va bé també hi aniràs tu. *El teu pervindre queda en les meves mans.* Aquestes paraules li quedaren fortament gravades en el pensament.

Amb tan braó s'emprengué la tasca, que després d'un parell o tres d'anys, passats amb engunies, fent tot l'imaginable, perquè els proveïdors no s'adonguessin de la manca de diners, lograva que en Bartomeu en guanyés molts i que fos la seva fonda la més concorreguda.

Poc temps després li comunicava que pensava casarse.

—¡Ben fet! aixís podrà cuidar-se la teva muller de les robes, que les minyones tenen tan mal endregades.

Des mesos escasos feia que s'havien casat i ja 'ls fums d'esser mestressa li puijaven al cap de la muller del des de aleshores senyor Bartomeu, i amb tanta força, que ja 'n deien la fonda de la senyora Francisca, i no la d'ell.

Curt com era d'intel·ligència, aviat va manar-lo com si fos un criat, i al mateix temps imposant-li seva voluntat.

Tot seguit va comprendre que 'l caracter de l'Ignasi no 's doblegava tan fàcilment. A les or-

dres capritxoses, manades sols perquè li rendissin vassallatge. hi oposava raons sòlides, ben fonamentades i això la feia sortir de tino.

Als pocs mesos, amb excusa que ell duria els comptes més clars, deixava de dirigir la fonda i passava al despatx, de caixer, aixís no fària nosa a la senyora Francisca.

Malgrat tot, el distingit port de l'Ignasi feia que tot-hom el prengués per l'amo, i amb això la senyora Francisca no hi transigia. ¿Qui era l'amo? ¿No era el seu marit? Doncs ¿per què permetia que li usurpés el lloc? En Bartomeu no atinava a fer-li comprendre que tot era en profit d'ells.

Prou veia l'Ignasi el migrat pervindre que li oferia la conducta del seu amic, més li havia posat tan carinyo que no hauria sapigut separar-se.

Al sortir d'una greu malaltia, un nou desengany l'esperava: el seu lloc l'ocupava un altre persona.

—Sabs, li va dir, tu tens de cuidar-te la salut, era molt amoïno per tu sol, i d'aquest modo no més tindràs que guiar lo.

Al cap de poc temps recaigué, la convalecència fou llarga, al reprendre el treball varen dir-li que la parroquia minvava molt, que pot-ser estant-se ell al portal la recuperarien. En fi, una manera suau de fer-lo porter.

—Aleshores vaig coneixel,—vaig interrompre.

—Poc queda doncs per a contarli; fa escassament un mes, que va vendre la fonda sense ni sols reservar-li la colocació. El nou amo, vol montar-la com les millors del estranger i en lloc del vell Ignasi vol un «groom» amb llureia llampana. Al sentir que 'l despedien, esdevingué més groc que la cera, sortí tambalejant cap a casa 'l seu amic, trucà, al obrir-li la porta, encare pogué sentir la veu del senyor Bartomeu dient—Si es l'Ignasi diguili que no hi soc.—No volgué saber més, donà mitja volta, desesperat i aburrit del mon, ¡veures vell, abandonat de tots! fins del que li devia el benestar no podia resistir-ho, caminant d'esma, va trobar-se al mar i si tira de cap

L'infermera del hospital, diu que en el deliri de la febra, sentia que deia: ¡Aixís me tanques les portes de la teva casa! ¡Ah! com me pagues les energies esmersades en ton servei. ¡Ingrat! *Aquest es el pervindre que vaig deixar a les teves mans!*

Tocaren el timbre i el cambrer tingué de sortir, més no 'm calia pas saber més.

Recordant aquesta història sabuda l'any passat, es per lo que al llegir la desgràcia del senyor Bartomeu i la seva muller, en lloc de sentir compassió, semblava que una misteriosa veu digués en el meu cor, es ¡Justícia de Deu! ¡Justícia a l'ingraticut!

XAVIER PALAUDARIES.

UNA VERITAT

Hi ha molts que viurer be volen i, després de treballs cent, lo que a l'últim conseqüeixen es viurer més malament.

SANTIAGO GARCIA.

«Gula pràctica i concells útils del turista a Barcelona amb motiu de la present epidemia tífica.»

Aquest es el títol d'un llibre que tinc a l'impremta i que veurà la llum aviat i abans de que s'acabi la *passa* de que disfruta la Ciutat Comtal (perquè si no 'n vendré cap i jadeu negoci!)

En obsequi als llegidors de FESTA vaig a donar-los-hi un petit extracte de les principals matèries que conté aquest notabilíssim llibre.

Norma de conducta que té d'observar tot individu de pas per la nostra ciutat.—No beurer mai aigua, per sed que tinga. Si es *aiguader* pot fer una cosa: bullirla, filtrarla i després destilarla afeginthi ademés unes quantes gotes d'un microbicida qualsevol.—Preses aquestes precaucions se la poden beurer amb tota tranquil·litat.

Quan se tracti de circular pels carrers deuen taparse el nas amb cuidado, a quin objecte els hi recomano com altament pràctic posar-hi una pinça de fusta de les d'estendre la roba, a la boca

s'hi poden posar un *morrió* dels que s'usen per a entrar a les mines invadides de gasos mortífers.

Pendrer dos purgues diàries.

Col·locarse un sinapisme a les plantes dels peus cada vespre al anarsen al llit.—No fora de més també pendrer una mica de quinina en dejú.

Amb aquestes precaucions s'evitaràn els *recons* de ventrell, tan perillosos, el desyari i la febre.

No rentarse la cara amb aigua sense bullir, perquè si 'ls hi entrava una gota a la boca ja estarien llestos.

Tot això es la profilaxis, are venen altres precaucions tan necessàries com la meteixa.

No anar a teatres, cines ni llocs de reunió; vulguin esser sols a taula; fassin esbandir sempre el pa amb aigua timolada; no 's serveixin més de la roba que haigim dut pel carrer, sabates inclusiu, sense una previa desinfecció; no puigin en cap tranvia, ni en cap cotxe de lloguer; rés de menjar crusos; el vi, cervesa, etc., tenen de suprimirse, com no siguin bullits.

Encare hi han altres instruccions, que no transcriu perquè aleshores ja no vendria cap llibre, el que 'ls hi recomano que comprin aixís que surti, puix seguint els seus consells podràn estarse tan com vulguin a Barcelona amb tanta tranquil·litat i comoditats (com poden veurer pel petit extracte que 'n faig) com si fos el país més sa del món.

La qüestió es saberse entendre.

BARCINONENSIS.

ACLARACIÓ

A m'aimia.

Jo no tinc rés de poeta
ni en mos versos rés hi ha meu
doncs la ploma corre i corre
quan evoco lo nom teu.
Jo no sé lo que es escriurer,
jo sols sé que es estimar;
si el que estima ja es poeta,
es segur que se rimar.
Per a tu, nina estimada,
per a tu, els meus versos son;
tu 'ls inspires i a tu tornen
que aixís passa en lo del món.
Per a dirte que t'estimo
hi ha un l'enguatge encisadò:
Surt del cor, se 'n puja als llavis
i 's transforma en un petó,
que en la parla de la patria
essent rica com cap més
no he trobat frase que expressi
mon carinyo lo gran que es,
ni amb paraules no pot dir-se
lo que dir voldria el cor,
ni ma lira es prou potentia
per cantar-te el meu amor
Quan té dic lo molt que t'aimo,
no soc jo, qui parla, no,
es que l'ànima a convence-t,
dels meus llavis surt a fló,
que no tinc rés de poeta,
ni en mos versos rés hi ha meu,
doncs la ploma corre i corre
quan evoco lo nom teu.

FRANCISCO FREIXAS.

De la barbre gesta

Del casco dada al vent
la negra cabellera
montat en son cavall
cobert per la brumera,
per la frondosa vall
de la sagnosa serra,
mirau-lo desbrida
volant arràn de terra.
Es un soldat francès:
—;Salut! fill de la França
¿on vas tan agitat?
—M' en corro a la matança,
allí on amb veu del cor
la patria mi demana,
allí on alena sols
la barbre bestia humana,
allà on es moren tots
de iguala malaltia,
on mor l'humanitat
i neix la barbaria
allà on no es viu ni 's dorm
ni 's somnia sisquera
allà on es menja pols
i 's beu sang i fumera.
Allà amb lo cor radiant
anem volant nosaltres,
que hi fa que morim tots,
si moren tots los «altres»!

VICTOR MORA ALSINELLA.

"Polarina": Elixir dentífic sin rival.

BANALITAT? (1)

Cap-vespres amables del juny esplendent, insomnis d' una hora nostàlgica i bella!... sou apostats per a les cites i els records, les converses en veu baixa i que d' amor fan estremir, les delícies d' un besar i el delit d' una abraçada!

¿Qui és que, aquests dies, no frueix, jove o vell, galant o tímid, aturant-se bella estona davant la sortida d' un taller de modistes bullicioses, quan aquestes, llestes de la feina de tot un dia surten atrafegades per a rebre man'yagament l' apretada de mans que 'l promès els dóna, sempre emocionat i sempre pròdig?...

Emperatrius de més d' un cor, princeses mimades, totes surten somrientes i orgulloses, que del món il·lusionat on elles viuen n' han fet tot un desig cor-prenedor que les atreu i encisa, fent-les més esclaves com més deslliurades se senten, i més tembles i capritxoses com més preteses són.

No podem fer-hi més; ens hem aturat algunes vegades, quan pleguen de llurs tasques les que treballen en algun dels grans magatzems o dels famosos tallers de la nostra urb, i, amb els ulls oberts i el cor en febre, hem inquirit en cada rostre de noia que 'n surt i en cada conversa que vola escadocera, quin delit les mou i exalta, quin desig les apressa, quina ambició les consum; i sempre, sempre (oh vanitat de tots els dies!...), n' hem tret la conclusió, no per molt vella menys sabuda, que 'l llur cor se sent torturat, abans que tot, pel luxe, pel luxe i per ambicions, i després per un amor, un amor abnegat i falaguer que les faci patir força. Perquè saben per instint que, com més pregón i gran és l' efecte, més evidència i convulsió remou, més sacrificis reclama, més abnegació requireix; i això, indubtablement, en el poltre boig de la nostra fantasia, dóna l' eurtímia platxerosa de gustar els sobressalts que, en la joventut d' un amor, són deliquis suprems, delectances infinides.

Totes surten ben lleugeres, totes parlen del mateix, totes tenen qui les espera, i elles soles són les eternes desitjades (humils modistes d' avui, com van ser-ho unes altres temps passats, com ho seràn demà les demés que vindrán), simpàtiques inspiradores que tormenten i governen a tants i tants dependents d' escriptori, oficials de tallers, meritoris i aprenents, que somriuen i resen, al compàs de la feina, la bella modulació d' amor que és sempre la mateixa, sentimental i romàntica, emperò que afirma i preludeja una infinitat de galanies i emocions per a quan tombi el jorn i retrobin l' estimada.

Aquests dies, entre la faldilla cenyida i la brusa folgada, porten flors arracerades en el pit; flors llampantes i cridaneres, estridents de colors en fortídit, com les rialles que escampen; enervants de perfum i delitoses com llurs galtes opulents. I algunes, que quasi sempre són les que van soles, porten, a més, entre llurs dits de nacre, una carta diminuta i perfumada que llegeixen ben sovint i que delata tot seguit una bella torbació, un cert neguit i una certa inquietut, tement fer tard a la cita, creientse potser desairades.

Ne tenim una davant dels ulls, d' aquestes cartes, que guardem com a reliquia. Vam aplegar-la, uns d' aquets dies passats, al cap mateix d' un dels carrers cèntrics de la nostra ciutat, tot-just caiguda d' una formosa moreneta, d' ulls blaus i cos vincladiç, que no ens deixà temps de donar-li mentre pujava a un tramvia, gentil i atrafegada. Diu aixís:

«Reina meva: Tres dies que no 't veig; tres sigles que t' espero. Si, a tantes gracies com atresores i tantes virtuts com tens, vols ara afegir-hi aquesta de l' inconstància i el menyspreu, prepara 't a sofrir, en el fons de la teva consciència, el martiri merescut per haver atuit en la flor de la

jovenesa aquest cor meu, tant il·lusionat i càndid, que sols per tu s' havia imposat la ditxa de viure i alenar. Si a les vuit d' aquest vespre no 't veig, cremaré tes cartes i esquinçaré ton retrat: tu podràs fer santament el mateix. Van, amb aquestes ratlles, una abraçada i mil petons. Alfons.»

Després de llegir-la vam comprendre per què anava tant atrafegada aquella moreneta gentil.

Aquest Romeu de novela, el seu promès tormentat i tormentador, menaçava amb matar-se si no veia, aquell vespre mateix, son perseguit ideal, el seu somni implacable.

Pobres modistes de divuit anys! Des de llavors cada vegada que veiem una noia atrafegada que surt d' algun taller de modistes amb una carta als dits i l' emoció en el rostre, pensem irremediablement que va a salvar algún jovincel eixelebrat, o l' ànima del seu promès que està en pena.

¡Ai, tortures d' aquests cors enamorats, que, en mig de les vostres grans ridículeses, teniu indiscrecions i oportunitats que 'ns fan amable i durador el goig de viure!...

¡I pensar que aquests gelosos enamorats, deixen qualsevol dia, per una futesa insubstancial, la llur enamorada salvadora, per a entregar-se a una altra modisteta gallarda i presumida que 'ls inspiro també en un moment donat, la bogeria grotesca d' escriure una altra carta comminatoire!...

J. VIVES i BORRELL.

Parla!... amor

Asseguts sobre d' un marge
guaitant la posta de sol
;quines hores més ditxoses
hem passat axis tots dos!

De la propera montanya
tota coverta de pins
un lleu flaire de boscatge
embauma nostres sentits.

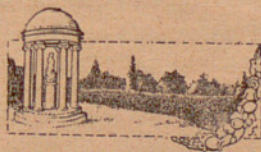
El cel, pur, sense cap nuvol
va trasmutant sos colors
i les serres més llunyanes
vesteixen un vert més fosc.

Sols els ulls de ma estimada
conserven son tó blau clà
com lo cel al mig del dia
com les aigües de la mar.

Tot al voltant de nosaltres
se respira un dolç encís
i escoltant ma bella aimia
m' apar sè en el paradís.

Parlam!... amor. Tes paraules
son com floretes del bosc,
que en mig de tanta bellesa
son foll esclat de passió.

JOSEP FONT SANS.

(1) Del llibre «Siluetes Rusticanes».

Si usais "Agua Padium" no tendriy cauals.

**Exposició de pintures
d' En F. Beltrán Massés.**

SALÓ PARÉS (Barcelona)

Ens trobem davant per davant d' una col·lecció d' obres que mirades des de 'l punt de vista nomenat *sinceritat* ens resulten per demés banals.

Es llastimós veurer una tanta munió de *feina* feta sense més ni més, i si tant sols, volgüent seguir els passos d' aquest, d' aquell o d' aqueil altre i quina diferencia de concepte, técnica i estil es tan diferent, com diferent es el temperament de cada un d' aquests tres subjectes.

Cal exigir del senyor Beltrán, com cal exigir de tot jove, art, art sincer, art sentit, que fent-lo un hom s' hi dignifiqui i, que 'l oferir-lo als amics i a tothom, el frueixin com a una alenada de sanitat, saborejant-la; que únicament es l' art veritat i *propi*, el que embauma 'ls esperits.

Fa temps que per les nostres sales d' exposicions s' hi exhibeix un art foraster, antipàtic, que apar al contemplar-lo, recórrer un passadig tot visitant cambres i salons d' un esperit de *bou-doir* més o menys carrincló.

D' el senyor Beltrán Massés li recordem les últimes obres que li havíem vist, i encare que no fossin del nostre gust, li reconeixiem una certa personalitat que avui no podem de cap de les maneres ratificar-li. En l' actual exposició ens ofereix el conjunt total unes tan diferents escoles, que demostra no estar posessionat de l' esperit que cal per a produir propiament sense divagar.

En la técnica s' ens mostra en quiscunes obres un bon xic més resolut. El color es posat amb certa seguretat; no aixís en el dibuix on ens demostra una picardia gens recomanable, fent jugar amb els trucs del pinzell les deficiències del contorn, especialment en els escorços dels braços.

De les seves notes de color rés s' en pot dir, car, poc difícil es fer aquell cúmulo de fantasies en tamany ran reduït, i que de resoldreles més ampliament, difícilment ne treuria el partit que n' ha tret en les actuals.

A nostre judici, volem citar com a obres que 's mereixen capítol apart les teles que porten el número 12 *Canción de Biliti* obra fresca i resoluta i la del número 26 *Estudio al temple* auto retrat, en el nostre concepte la més vigorosa.

SIDRUS.

BIBLIOGRAFIA

En aquesta secció donarem compte de tots els llibres que se 'ns enviïn.

«*Siluetes Rusticanes*», per J. Vives i Borrell amb il·lustracions de J. Ros.

Interessant i delectable resulta el llibre d' En J. Vives i Borrell, el qui demostra en son treball ben a les clares la facilitat que té en el maneig de la ploma i la fina i penetrant observació que poseeix per a entrar a l' ànima de les coses que 's posen sota la seva mirada escrutadora. Els quadrets

que pinta i les impresions que gravades en son cervell surten alambicades i cabals de la seva ben tallada ploma, fan de *Siluetes Rusticanes* un llibre que té dret a figurar en totes les biblioteques dels aimants de nostres lletres.

A l' etzar n' havem extret un treball que donem com a mostra a n' els nostres llegidors, en un altre lloc d' aquest número, per a que puguen fese càrrec de si anem encertats en el nostre judici,

M. T.

VIDA

Les flors s' esberlen embaumant la serra,
de branca en branca l' aucellada salta
i amb cants hermosos, fan sentir alegres
himnes de vida.

L' aire 's remonta pels cimals perdent-se,
suau acarona la brancada altiva,
i apar misteri, la remor llunyana
que 's pert confosa.

La font propera per l' ervei s' esmunya,
i salta a l' hora pel rocam inquieta,
i avall perdent-se, del barranc a l' ombra,
cerca la plana.

Remors estranys reu arreu s' escolten,
remors que dócils dintre 'l cor penetren
i com gaubança d' anyorada cosa,
el cor s' alegra.

El sol remonta, i amb sa llum daurada,
corona altures com regina en festa
i 'ls raigs que furguen entre 'ls pins i alzines,
el mas enjoien.

S' ouen canturies d' ignorades notes,
remors que passen i a lo lluny se perden,
veus amoroses de la goja sutil
que atrau manyaga.

L' encís cautiva, melodiós emporta;
passa del faune la visió sensilla,
i salta i corre dels abets a l' ombra
saltant pels marges.

Els pins brandeigen, la brancada 's topa,
suaument s' enllassa com qui 'l goig desitja,
besada eterna que 'n l' afrau ressona,
remor perdent-se.

L' astre del dia en la pendent devalla,
ja no 's coronen dels cimals les testes,
sos raigs no furguen entre 'ls pins i alzines,
i 'l mas no enjoien.

El mon reposa, la visió s' allunya,
igual tot resta sepultat per l' ombra,
el cor s' anyora, i amb desitj de vida,
clama l' aurora.

AGUSTÍ PEDRET i MIRÓ.

FESTA

AMOROSA

Era un bell jorn de primavera. Les aus volaven per les altures, joguinejant i cantaven amor, saludant el nou dia. Les aurenets emisaries de bonansa 's sadollaven volant ben baixetes, sense temensa als mortals, endinzant-se per torrenteres en busca d'aigua per a comensar l'obra idilica de llur arquitectònic niu. Les floretes vessaven arreu sa fragancia. El ventijol gronxava d'assí d'allà les amorosides fulles dels arbres i serres enllà apareixia l'astre del dia, evocant recorts dolços: I en una cambra senzilla, desvetllava de sos somnis una donzelleta del Mas C** que'n tenia molts que la pretenien per esposa. Ella a tots somreia, a tots parlava sense preferencia, i aixis anava passant, fins que un dia un jove desconegut la veigé, li agradà, simpatizaren i la noiceta quedà enamorada, oblidant a tots els pretendents.

¡Estava promesa!

La tardor s'apropava i les aurenets coneixent-ho, anaven formant numerosos bandades per a fugir d'aquell país i retornar al de procedencia, i fora elles, quedava una solitud aterradora, fugien del país de sos idilis i al fugir ho feien en companyia de sos sers estimats.

Per aquells meteixos dies va correr la nova de la noia del Mas de C** s'havia casat amb el foraster, i com les aurenets marxava de son país, allunyant-se'n per sempre més. No marxava trieta, no, sinò ben complacenta aprop de son jove marit dient-se paraules a cau d'orella.

Les aus ja no cantaven pas amb alegres reflets, el sol anava a la posta i desapareixien les últimes flors.

A tot arreu dominava la quietut. La tardor precursora del hivern, tot ho entristia...

RAMÓN PUIG i BOSCH.

MATÍ

Deixondintse va la terra
que 'l sol ja al cel apareix,
les serres alçen llur testa
per habern son bes primer.

A punta de matinada
llensa 's l' au al primer vol,
les flors de goig extremintse
es-giren de cara al sol.

Arreu vola l' auclada
la becada recaptant,
en les prades les remades
lentament van pasturant.

Com un pare, el sol la terra
embocalla amb mantell d' or,
com no enten de gelosies
somriu sempre a tota amor.

AGNA SEÑÉ D' AYMÁ.

Lo plor de la pastora

Lema: *Pluja d' istiu.*

A mon estimat amic *Jaume Cardús.*

¿Que 'n tindrà la pastoreta
que l' ofega 'l sentiment?
¿que 'n tindrà la pastoreta
si no n' es anyorament?

¡Ai pobreta
pastoreta
plora, plora amb sentiment
que la nina
que be estima
deu plorar d' anyorament.

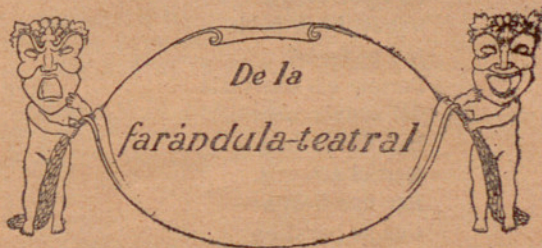
La pastora
que enamora
de ses llàgrimes fa amor,
si ne 's bella
la doncella
de bell goig sé n' ompla 'l cor.

Amb planyivola cantada
son amor vol allunyà,
si 'l pastor no es a la serra
pobra d' ella ¿que 'n serà?
Com més aprop la serra ovira
més ne creix son desconsol
i quan més ne defallia
n' ha sentit sonà un fluviol.

Ja no plora
la pastora
que sos ulls s' han estroncat,
l' alegria
que fugia
a son cor ja n' ha tornat.

Cada ovella
riu com ella
quan ovira 'l bell pastor;
i la nina
que l' estima
li envia un bes d' amor.

FRANCISCO X. CAMPS.

Teatre Català a Barcelona

El teatre Principal ha tancat les seves portes al veure la inutilitat de tenirles obertes. Nosaltres no 'ns alegrem del mal de ningú, pero en aquest cas tampoc planyem al senyor Franqueza, autor, traductor i empresari de dit teatre per lo seu desacert en el negoci teatral, puix temporades artístiques no 's fan amb obres traduïdes directament del castellà, ¡i quines traduccions! El públic venia cansat i aburrit de tantes representacions de *El testament de la tia* (*El matrimonio interino*), *Els porucs* (*Levantar muertos*) i altres de que no volem recordarnos, per a que com apoteosis ens dongués *La santeta de Solsona*, traducció, com

sempre, del castellà de *El orgullo de Albacete*; honradament creiem que per tenir un Teatre Català que actués amb la forma del Principal, preferim que no n'hi hagi de cap mena, puix aixís no 'ns pujaràn més els colors al rostre al veurer que 'l nostre Teatre Nacional s' havia de veurer escarnit i profanat per un empresari que desconeix la valua de nostre escena per sapiguer un bon xic massa el gust que dona l' anar a cobrar trimes-tres a la Societat d' Autors.

MANELIC.

CONFLAGRACIÓ

Perqué en el poble
la gent s' alarma,
perqué es barallen
joves i vells?
Ja sols domina
el crit de guerra
el xoc d' espases
i de fusells.
Quina destrossa,
les cases cremen
sembla ensorrarse
tot lo del mon.
Els uns se maten,
els altres roben,
l' héroe i lladre
allí es confon.
L' instint selvatge
d' ells s' apodera
ja sols desitjen
morí lluitant.
I s' enborratxen
matan als homes
sens darse compte
de lo que fan.

Per quina causa
es troba en guerra
aquest brau poble
tan poderós?
Perque els contraris
del senyor alcalde
han dat la bola
a 'n el seu gos.
Per una bestia
tots se barallen
i tots se posen
al seu nivell.
¡Sembla mentida
que hi haigin homes
qu' al cap no hi tinguin
gens de cervell!

M. ALERANY.

Carnet teatral català

Ha debutat amb el drama de Sudermann, *Magda*, en el teatre «Circo» de Vitoria, la companyia de Margarida Xigu.

El notable actor català Artur Buxens actua en el teatre «Tamberlik» de Vigo amb la companyia de la senyora Adamuz.

Sabem que un escritor barceloní està traduint al castellà la celebrada comedia de l' Avelí Artís *La sagrada familia*.

La traducció d' aquesta obra respon al desitg d' estrenar al teatre «Romea», per el primer actor don Francisco Fuentes, comedies de autors catalans.

El nostre primer actor Enric Guitart està fent una brillant campanya en el teatre de la «Princesa» de Valencia.

La companyia de la «Princesa» de Madrid, dirigida pels il·lustres Maria Guerrero i Ferran Diaz de Mendoza, inaugurarà la temporada en la segona quinzena de Desembre, verificant los dilluns les estrenes, entre les que hi figuren les següents d' autors catalans: *Clitemnestra*, d' Ambrosí Carrión; *Don Juan*, d' Adrià Gual; *Jesús que vuelve*, d' Angel Guimerà, i *Una mujer, Las flores de Aragón* i *Teresa de Jesús*, de l' Euard Marquina.

El simpàtic empresari, autor i actor en Joaquim Montero ens donarà a conèixer les següents produccions: *El fielato*, d' en Rusiñol; *En el Museo*, dels germans Corominas, i *A burlas de amor, severo castigo o La noche de San Juan*, de l' Artís.

El conegut autor Lluís Millà ha estrenat amb èxit sorollós en el «Coliseo Imperial» de Madrid un juguet titulat *Dichoso Tenorio*.

L' «Ateneu Obrer del districte según» anuncia per aquest mes les següents funcions. Dia 15: *La Resclosa, Iglesias*; *La sala de rebre*, Palà.—Dia 22: *Eis savis de vilatrista*, Rusiñol; *A cal notari o Uns capítols matrimonials des-fets*, Ramón i Vidales.—Dia 29: *Les arrels*, Morató; *La planxadora*, Capella. Per a el dia 6 de Desembre se prepara l' estrena a Barcelona, de la comedia d' en Pere Caballé *Els mesquins*.

X.

DIALECS RÁPITS

SEMPRE HI HA UN PITJOR

Entre dos amics

—Ai, Ramón, obre'm els brassos!
Creu que soc un infeliç.
—I doncs que es això? Que 't passa?
—Vine a tu que ets un amic
a desfogarme dels fàstics
que eixa vida em fa sofrir.
—No serà tant com suposes.
—Potser no... prò pitjor, sí!

Creu que si no 'm suicide
no haig de tardar a morir.
—Doncs que pòtser tens el tifus?
—Oh! pitjor, pitjor estic.
—T' han amenasat la vida
o tens qualche compromís?
—No, nó. Are vaig a contart'ho
i et faràs càrrec de mí.
El món are es una lluita
de grans penes i faties
i per guanyâ una pesseta
tantsols partida pel mig
et calen greus sacrificis
i greus mals de cap, a mils.
I afegeix a això una dòna,
una cunyada i set fills,
que el més gran dels set encara
té afició en mamarse 'l dit.
Prò això encare no seria
cap pena ni cap fatie
si no fos que els meus fills tenen
una mare... que ja 't dic,
sols li falta una escopeta
i uniforme de *civil*.
No 'm deixa fumar, ni beurer,
ni passejar, ni vestir
amb certes *prendes* que s' usen,
puix diu que *fan massa fi*.
Si 'm troba una *paquetilla*
puc dir que m' he ben guarnit
i fins per por de que vagi
a passejar amb amics
fa que al despaig m' acompanyi
i em vingui a buscâ en sortint,
jesgarrifat!, la minyona,
còm si fos un nen petit.
—Pobre amic! No m' ho pensava
que fossis tan infeliç.
Ja es una bona desgracia
tenir una dòna aixís!
—I tu deus està a la gloria...
—A la gloria? No, no. Estic
al carrer d' En Fontanella,
número tres, segon pis.
—Vull dir que vius molt alegre.
—Ah!

—Prò escolta, no 'm pots dir
quelcúm remei?..

—Un vull darte'n
que 't darà un éxit...

—Oh, amic!
Permetem que fort t' abraçsi!
Digues, que estic amb neguit.
—Quant vulguís que una persona
fassi lo que tu li dius,
li has de manâ amb energia.
I si no ho fa... fumli! Et dic
que no hi ha qui ho resisteixi.

—Prò vols dir, Ramón, vols dir
que es segur?

—Segur? Caratsus!
Mira: La muller que tinc
no ho fá pas d' altre manera
quan me vol fer creure a mí.

—i !

LIBORI.

Avis

Ferms amants de les lletres catalanes,
oferim les columnes de FESTA a tots els
que tenint aficions literaries i mèrits su-
ficients no poden publicar els seus tre-
balls per falta de lloc on fer-ho.

No cal dir que 'ls treballs seràn exa-
minats escrupulosament per a que no
desdiguin dels que publiquem habitual-
ment.

El conegut horticultor-jardiner En Simón Dot
Canalias de San Feliu de Llobregat ha editat un
luxós catalec dels arbres i arbustos fruiters i d'
adorno que cultiva en els seus vivers de Sant Joan
Despi, Viladecans i Sant Feliu de Llobregat.

Per la nombrosa llista de varietats i les foto-
grafies de bellissims exemplars que 'n dit cata-
lec es troben, es posa de relleu la importancia de
dit establiment, aixis com els vastissims coneixe-
ments i estudiats cuidados que 'l senyor Dot posa
a contribució per a que 'ls productes sortits dels
seus vivers sigan de lo més notable que produeix
avui la ciencia hortícola.

Ha mort a Barcelona el nostre amic i col'labo-
rador en Francisco de P. Costa amb quin retrat
haviem honrat la nostra galeria de col'labo-
radors.

Descansi en pau el bon patrici i desitgem a la
seva familia el conhort necessari per a suportar
la desgracia que l' afligeix.

Elisir Callol remedio de las Debiles

En la sessió de la «Cámara Agrícola Oficial del
Bajo Llobregat» celebrada el 25 del passat Octu-
bre se va donar conte dels telegrams canviats
amb el Ministre de Foment, sollicitant el arregio
de les carreteres de la comarca, i además se van
pendre els següents acorts:

Visitar al senyor Gobernador Civil per a ex-
posarli el mal estat de nostres carreteres que ha
empitjorat amb les últimes plujes i els incalcula-
bles prejudicis que això causa a l' agricultura i
al comers en general i pregarli se interesi per a
que 'l govern dongui dites disposicions a la major
brevetat possible.

Que consti amb acta la satisfacció de la Cam-
bra pels éxits de les gestions del senyor Ribas en

la presidència de la F. A. C. B. i per el nomenament de catedràtic de la «Escola Provincial d' Agriculturna» a favor d' un altre company de Junta Angel Genís.

Visitar corporativament el camp d' experiementació que aquesta entitat poseeix en el terme de Sant Feliu de Llobregat que dirigeix l' expert agricultor don Simó Dot.

El dia 1.er va reunir-se en la Sala del Consistori del Ajuntament de Barcelona, el Consistori dels Jocs Florals.

Entre 'ls diversos assumptes tractats va donar lloc a discussió el referent a l' acceptació de les normes del Institut d' Estudis Catalans que ja havien sigut adoptades l' any passat. Després de fer ús de la paraula varis assistents va esser deixada aquesta qüestió per a discutir-la en una sessió extraordinària.

Van resultar el-legits mantenedors per a l'any vinent els següents:

Mantenedors: don Josep Pin i Soler, don Josep Martí i Folguera, don Ferràn Agulló i Vidal, don Ernest Moliné i Brasés, don Oriol Martí, don Cosme Parpal i don Rafel Folch i Capdevila.

Suplens: don Jascinto Torres i Reyetó, don Francesc Matheu, don Guillem A. Tell i don Miquel Costa i Llobera.

Per unanimitat foren reelegits pel Consell Directiu, els membres que cesaven don Francesc Matheu i el doctor Martí Julià.

A proposta del senyor R. Monegal va acordarse que passessin a formar part de la biblioteca del Consistori els llibres llegats pel senyor Ubach i Vinyeta.

El dissabte, dia 7 del corrent, en Francesc Curret donà una conferència en el «Centre Autono-

mista de Dependents del Comerç i de la Indústria», de Barcelona, sobre el tema *El Teatre Català i la vida social catalana*.

En parlarem en el número vinent.

CORRESPONDENCIA

Lluís Coll i Espadaler. Conforme i mercès.—*Josep Aguilera.* Li havem contestat particularment.—*Carles Martí.* En cartera.—*Albert Fonosas.* No serveix.—*Victor Rich Casanovas.* No 'l podem complaure.—*Joan Domenech i Oriol.* Vosté rima bé però usa paraules, a voltes, que no son catalanes ni s' entenen, además fa consonar per força. Probi de fer altres treballs ben curts i mirarem si podem fer-hi quelcom. Pot enviar l' import d' un trimestre en segells de 0'15.—*R. Planas i R.* Al cove, al cove.—*Josep M. Sanjaume.* En guardem un en cartera.—*Pere Anrich.* Ho sento molt, però l' una no té interès i l' altre no està ben desenrotllada, si fos curta i més concisa.. Conforme l' envio.—*Aureli Canal.* Al cove.—*Boy.* En cartera.—*F. de P. Ribera.* En cartera.—*Joan Terrés.* El retocarem.—*Francesc Garcia.* Mirarem de retocar-ne un, si bé no li dono la completa seguretat.—*R. Sans.* No 'ns convé.—*Esteve Farré Calveras.* Vosté té condicions; veigi d' enviarnos quelcun altre treball més curtet que si s' ha de retocar una mica no 'ns donarà tanta feina i el publicarem.—*Estanislaó Miret.* El vert va moit bé a les ovelles i si es dolent ni pel bestiar serveix.—*Ramón Puig i Bosch.* No té interès.—*Josep Font Sans.* Ho sento molt, però l' original que reclama no li puc retornar perquè tot el que no es acceptat s' inutilitza immediatament per a evitar equivocacions.—*Eduard Vila.* Acceptem els *Pensaments*, els versos no estan bé i per lo que fa referencia al article ja havem tractat massa l' assumpte.—*Antoni Armán.* No 'l podem complaure.—*Salvador Serradó.* En efecte es massa infantivol, no li asseguro si li podem publicar, además les traduccions no 'ns fan gaire el pes.—Queden lletres per contestar.

Imp., Alfons I d' Aragó, 39 —MOLINS DE REI

EL CENTRO

Novetats per a senyora.

Llaneria, Sederia, Llenceria Confeccions.

MELCHOR, CULÍ i TARRÉS.

Ronda de Sant Pere 5 (entre Plassa de Catalunya i Plassa Urquinaona).-BARCELONA.

TELEFÓN 3678

Ens es grat participar a la nostra distingida clientela i al públic en general, haver rebut el magnific i extens assortit de Novetats per a Entretemps i Ivern.

PREU FIXO

NOTA.—Tots els mesos es regalará el Catálec amb els últims figurins, a qui ho solliciti.